

A.1.3 ΠΟΛΥΩΝΥΜΑ – ΠΡΟΣΘΕΣΗ & ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΠΟΛΥΩΝΥΜΩΝ

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ ΙΩΑΝΝΑ

- ❖ **Πολυώνυμο** λέγεται μια αλγεβρική παράσταση που είναι άθροισμα τουλάχιστον δύο μονώνυμων που δεν είναι όμοια.

Π.χ. $3xy^2 - 2x^3y - 5x$

- ❖ **Όρος** του πολυωνύμου λέγεται κάθε μονώνυμο που περιέχεται στο πολυώνυμο.

Π.χ. Το πολυώνυμο $3xy^2 - 2x^3y - 5x$ έχει τρεις όρους που είναι τα μονώνυμα: $3xy^2$, $-2x^3y$, και $-5x$.

- ❖ Ένα πολυώνυμο που δεν έχει όμοιους όρους λέγεται:

- Διώνυμο όταν έχει δύο όρους, π.χ. $-5x + 1$
- Τριώνυμο όταν έχει τρεις όρους, π.χ. $x^2 + 2xy - 3y^2$

- ❖ **Βαθμός** ενός πολυωνύμου ως προς μία ή περισσότερες μεταβλητές του είναι ο μεγαλύτερος από τους βαθμούς των όρων του.

Π.χ. Το πολυώνυμο $2x^4 - 3xy^3 - x^3y^2$ είναι:

- 4^ο βαθμού ως προς x
- 3^ο βαθμού ως προς y
- 5^ο βαθμού ως προς x,y

- ❖ Κάθε αριθμός μπορεί να θεωρηθεί ως πολυώνυμο, οπότε λέγεται σταθερό πολυώνυμο.

- ο αριθμός μηδέν λέγεται μηδενικό πολυώνυμο και δεν έχει βαθμό
- κάθε άλλο σταθερό πολυώνυμο έχει βαθμό μηδέν.

- ❖ Όταν ένα πολυώνυμο έχει μόνο μία μεταβλητή (π.χ. τη μεταβλητή x) για συντομία συμβολίζεται με $P(x)$ ή $Q(x)$.

Π.χ. $P(x) = -2x + 5x^2 + 3 + x^3$

Το πολυώνυμο $P(x) = -2x + 5x^2 + 3 + x^3$ είναι 3^ο βαθμού και μπορούμε να το γράψουμε έτσι ώστε κάθε όρος του πολυωνύμου να είναι μεγαλύτερου βαθμού ως προς x από τον επόμενό του. Δηλαδή,

$$P(x) = x^3 + 5x^2 - 2x + 3$$

Τότε λέμε ότι το πολυώνυμο είναι γραμμένο κατά τις φθίνουσες δυνάμεις του x.

❖ Η αριθμητική τιμή του πολυωνύμου $P(x)$ για $x = \rho$ συμβολίζεται με $P(\rho)$

Π.χ. Η τιμή του πολυωνύμου $P(x) = x^2 - 3x + 1$ για $x=1$ είναι

$$P(1) = 1^2 - 3 \cdot 1 + 1 = 1 - 3 + 1 = -1$$

❖ Δύο πολυώνυμα είναι ίσα όταν έχουν όρους ίσα μονώνυμα

Π.χ. Τα πολυώνυμα $P(x) = ax^2 + bx + \gamma$ και $Q(x) = 3x^2 - 5x + 2$ είναι ίσα όταν

$$\alpha = 3, \beta = -5 \text{ και } \gamma = 2$$

Δηλαδή, οι συντελεστές των ομοιόβαθμων όρων τους είναι ίσοι

❖ **Αναγωγή ομοίων όρων** λέγεται η αντικατάσταση των ομοίων όρων ενός πολυωνύμου με το άθροισμά τους.

Π.χ. $P(x) = x^2 - 3xy + 5x^2 + 2xy = \underbrace{x^2 + 5x^2} + \underbrace{2xy - 3xy} = 6x^2 - xy$

Πρόσθεση – Αφαίρεση Πολυωνύμων

Για να προσθέσουμε και να αφαιρέσουμε δύο πολυώνυμα μεταξύ τους χρησιμοποιούμε τις ιδιότητες των πραγματικών αριθμών.

Π.χ. Θεωρούμε τα πολυώνυμα $P(x) = x^2 - 3x + 1$ και $Q(x) = x^3 + 6x - 7$

- $P(x) + Q(x) = (x^2 - 3x + 1) + (x^3 + 6x - 7)$
 $P(x) + Q(x) = x^2 - 3x + 1 + x^3 + 6x - 7$
 $P(x) + Q(x) = x^3 + x^2 + 3x - 6$

- $P(x) - Q(x) = (x^2 - 3x + 1) - (x^3 + 6x - 7)$
 $P(x) - Q(x) = x^2 - 3x + 1 - x^3 - 6x + 7$
 $P(x) - Q(x) = -x^3 + x^2 - 9x + 8$

Παρατηρήσεις:

- Η αριθμητική τιμή ενός πολυωνύμου για $x = 0$ είναι ίση με τον σταθερό όρο του.

Π.χ. Για το πολυώνυμο $P(x) = x^2 - 3x + 1$ για $x = 0$ έχουμε:
 $P(0) = 0^2 - 3 \cdot 0 + 1 = 1$

- Η αριθμητική τιμή ενός πολυωνύμου για $x = 1$ είναι ίση με το άθροισμα των συντελεστών του.

Π.χ. για το πολυώνυμο $P(x) = x^2 - 3x + 1$ για $x = 1$ έχουμε:
 $P(1) = 1^2 - 3 \cdot 1 + 1 = 1 - 3 + 1 = -1$